

EURÓPA PRE OBČANOV 2014–2020

GRANTOVÝ PROGRAM
EURÓPSKEJ ÚNIE

Základné informácie

Európa pre občanov je program Európskej únie, ktorého cieľom je podporovať aktívne občianstvo a spoločné hodnoty Únie. Financuje iniciatívy na podporu európskej pamäti a občianskej participácie na európskej úrovni.

Celková výška rozpočtu pre program na obdobie rokov 2014 - 2020 je 187 718 000 eur.

Miestne a regionálne samosprávy a záujmové združenia, verejnoprávne inštitúcie, mimovládne neziskové organizácie, vzdelávacie, výskumné, kultúrne a mládežnícke inštitúcie môžu získať podporu na diskusné podujatia, konferencie, workshopy, umelecké dielne, kultúrne podujatia, štúdie a iné občianske aktivity rôznorodého charakteru.

Hlavné ciele

- Prispievať k tomu, aby občania EÚ rozumeli Únii, jej histórii a rozmanitosti.
- Posilňovať inštitút európskeho občianstva a zlepšovať podmienky na demokratickú a občiansku participáciu na úrovni EÚ.

Špecifické ciele

- Zvyšovať povedomie o spoločnej európskej pamäti, histórii a hodnotách tak, aby sa sledoval hlavný cieľ Únie, ktorým je presadzovanie mieru, jeho hodnôt a všeobecné blaho občanov EÚ, a to podnecovaním debát, reflexií a rozvojom sietí.
- Podporovať demokratickú a občiansku participáciu občanov Únie rozvíjaním chápania procesu tvorby politik na úrovni EÚ a podporovaním príležitostí na spoločenskú a medzikultúrnu výmenu a dobrovoľníctvo na úrovni EÚ.

Kto môže žiadať:

orgány verejnej správy alebo mimovládne neziskové organizácie (v závislosti od špecifikácií konkrétnych grantových výziev) s postavením právnických osôb, ktoré majú sídlo v jednej z programových krajín.

Príklady žiadateľov a partnerov:

miestna a regionálna územná samospráva (mestá, obce, kraje), mimovládne neziskové organizácie, think-tanky, odborové zväzy, vedecké a vzdelávacie inštitúcie, dobrovoľnícke siete a organizácie pôsobiace v oblasti dobrovoľníckej práce, výbory družobných miest a mikroregióny (špecifické pre opatrenia 2.1 a 2.2), združenia pozostalých, združenia rodín obetí, pamätníky a múzeá (špecifické pre opatrenie 1.1).

Programové krajiny:

Na programe sa zúčastňuje **28 členských krajín Európskej únie.**

Program je otvorený aj pre pristupujúce krajiny, kandidátske krajiny a potenciálne kandidátske krajiny za predpokladu, že podpísali tzv. Memorandum o porozumení s Európskou komisiou. V súčasnosti (2019) sú to Albánsko, Bosna-Hercegovina, Čierna Hora, Macedónsko, Srbsko a Kosovo.

Priority programu:

V rámci programu sa prisudzuje priorita určitým témam, ktoré prijala v roku 2016 Európska komisia. Boli prijaté tzv. viacročné priority platné pre roky 2016 - 2020. Je potrebné rozlišovať medzi:

- špecifickými prioritami pre „Európsku pamäť“ (Oblasť 1);
- špecifickými prioritami pre „Podporu demokracie a občianskej participácie“ (Oblasť 2).

Špecifické priority pre Oblasť 1: (Európska pamäť):

1. pripomínanie si dôležitých historických milníkov v nedávnych dejinách Európy;
2. občianska spoločnosť a občianska účasť v totalitných režimoch;
3. antisemitizmus, anticiganizmus, xenofóbia, homofóbia a iné formy netolerancie: ponaučenie pre súčasnosť;
4. prechod k demokracii a pristúpenie k Európskej únii.

Rok podania žiadosti	Odporúčané historické milníky pre projekty Európskej pamäti:
2016	1936 Začiatok občianskej vojny v Španielsku 1956 Politická a spoločenská mobilizácia v strednej Európe 1991 Začiatok vojny v Juhoslávii 1951 Prijatie Dohovoru OSN o právnom postavení utečencov a jeho uplatňovanie v povojnovej Európe
2017	1917 Spoločenská a politická revolúcia, pád impérií a jeho vplyv na politický a historický charakter Európy 1957 Rímsky dohovor a začiatok Európskeho hospodárskeho spoločenstva (EHS)

Rok podania žiadosti	Odporúčané historické milníky pre projekty Európskej pamäti:
2018	<p>1918 100 rokov od konca prvej svetovej vojny – nástup národných štátov a neúspešná snaha o spoluprácu a mierové spolunažívanie v rámci Európy</p> <p>1938/1939 Začiatok druhej svetovej vojny</p> <p>1948 Začiatok studenej vojny</p> <p>1948 Haagsky kongres a európska integrácia</p> <p>1968 Protestné hnutia a hnutia za občianske práva, invázia sovietskych vojsk do Československa, študentské protesty a antisemitská kampaň v Poľsku</p>
2019	<p>1919 Mierové zmluvy, ktoré ukončili prvú svetovú vojnu (vrátane Versaillskej mierovej zmluvy)</p> <p>1939 Ukončenie španielskej občianskej vojny z európskej perspektívy</p> <p>1979 Voľby do európskeho parlamentu a pripomenutie si 40. výročia prvého priamo voleného Európskeho parlamentu (1979)</p> <p>1989 Demokratické revolúcie v strednej a východnej Európe a pád Berlínskeho múru</p> <p>2004 15. výročie rozšírenia EÚ o krajiny strednej a východnej Európy</p>
2020	<p>1950 Schumanova deklarácia</p> <p>1990 Zjednotenie Nemecka</p> <p>2000 Vyhlásenie Charty základných ľudských práv EÚ</p>

Špecifické priority pre Oblasť 2

(Podpora demokracie a občianskej participácie):

1. diskusie o budúcnosti Európy a ako čeliť euroskepticizmu;
2. podpora solidarity v časoch krízy;
3. posilňovanie medzikultúrneho dialógu a vzájomného porozumenia ako nástroja znižovania stigmatizácie imigrantov a menšín.

Akékoľvek zmeny/doplnenie viacročných priorít budú aktualizované a zverejnené na webových stránkach EKB, EACEA a Európskej komisie.

Štruktúra programu:

Program poskytuje dva druhy grantov: projektové a prevádzkové.

Projektové granty sú určené na presne vymedzené aktivity so stanoveným časovým harmonogramom a obmedzenou lehotou trvania. O podporu je možné sa uchádzať prostredníctvom dvoch oblastí zameraných na špecifických žiadateľov a typy projektov.

Oblasť 1

Európska pamäť

Projekty by mali vytvárať príležitosť na diskusiu o európskych dejinách nad rámec európskych perspektív a venovať sa historickým milníkom 20. a 21. storočia v Európe.

Pravidelná uzávierka: 1. február

Trvanie projektu: maximálne 18 mesiacov, projekty sa musia začať medzi 1. septembrom v roku termínu a 28. februárom v roku po termíne, v rámci ktorého bol projekt podaný.

Počet partnerov: projekt by mal zahŕňať organizácie aspoň z jednej členskej krajiny EÚ, ale uprednostňujú sa nadnárodné projekty, teda takí žiadatelia, ktorí majú aspoň jedného zahraničného partnera.

Oprávnení žiadatelia: neziskové organizácie, združenia pamätníkov, kultúrne, mládežnícke, vzdelávacie a vedecké inštitúcie, mestá, obce, kraje.

Maximálna výška grantu: 100 000 €. Grant sa vypočíta na základe sčítania tzv. paušálnych súm/tranží.

Minimálny počet účastníkov projektu: 25.

Oblasť 2

Podpora demokracie a občianskej participácie

Akcia zahŕňa projekty a iniciatívy, ktorými sa rozvíjajú možnosti vzájomného porozumenia, medzikultúrneho vzdelávania, solidarity, spoločenskej angažovanosti a dobrovoľníctva na úrovni Únie. V rámci tejto akcie budú podporené aktivity, ktoré obsahujú občiansku participáciu v najširšom zmysle s osobitným zameraním na aktivity priamo spojené s politikami Únie s cieľom konkrétne sa spolupodieľať/participovať na procese tvorby politík Únie v oblastiach týkajúcich sa cieľov programu.

Oblasť sa delí na tri opatrenia s rôznymi prioritami, termínmi, oprávnenými žiadateľmi a výškou grantu.

Opatrenie 2.1

Družobné mestá

Opatrenie je zamerané na podporu projektov, ktoré spájajú občanov z partnerských miest prostredníctvom tém v súlade s cieľmi programu. Uprednostňujú sa projekty zamerané na každoročne určené priority pre toto opatrenie.

Pravidelné uzávierky: 1. február a 1. september

Trvanie projektov: Maximálna dĺžka trvania projektu je 21 dní. Ide o jedno niekoľkodňové podujatie. Toto sa musí začať v prípade februárovej uzávierky medzi 1. júlom v roku termínu a 31. marcom v roku po termíne a v prípade septembrovej uzávierky medzi 1. februárom až 31. októbrom v roku po termíne.

Počet partnerov: žiadateľ musí mať minimálne 1 zahraničného partnera z jednej z programových krajín.

Oprávnení žiadatelia: mestá, obce, asociácie partnerských miest, regionálne združenia alebo neziskové organizácie reprezentujúce záujmy územnej samosprávy.

Maximálna výška grantu: 25 000 €. Grant sa vypočíta na základe systému paušálnych sadzieb.

Minimálny počet účastníkov projektu: Na projekte sa musí zúčastniť minimálne 25 pozvaných účastníkov. „Pozvaní účastníci“ sú účastníci zo zahraničia, vyslaní oprávnenými partnermi.

Miesto konania podujatia: Podujatie musí prebehnúť v jednej z krajín zúčastnených na projekte. EKB Slovensko neodporúča miesto konania rozdeliť medzi dve krajiny.

Opatrenie 2.2

Siete medzi mestami

Obce či mestá, ktoré dlhodobo spolupracujú na spoločnej téme, môžu mať záujem o vytvorenie siete medzi mestami s cieľom zabezpečiť väčšiu udržateľnosť svojej spolupráce. Vytváranie sietí medzi partnerskými obcami/mestami na témy spoločného záujmu je dôležitým prostriedkom umožňujúcim kvalifikované diskusie a výmenu osvedčených postupov.

Od projektov sietí medzi mestami sa očakáva:

- spájanie širokej škály činností týkajúcich sa tém spoločného záujmu, ktorými sa budú účastníci zaoberať v kontexte cieľov alebo ročných priorít programu;
- definovanie cieľových skupín, ktorých sa zvolené témy osobitne týkajú a ktoré zahŕňajú členov spoločenstva aktívnych v danej oblasti (t. j. odborníkov, miestne združenia, občanov a skupiny občanov, ktorých sa téma priamo týka atď.);
- fungovanie ako základ pre budúce iniciatívy a akcie medzi zapojenými mestami v súvislosti s otázkami, ktorými sa zaoberajú, alebo prípadne ďalšími otázkami spoločného záujmu.

Pravidelné uzávierky: 1. marec a 1. september

Trvanie projektov: Maximálna dĺžka trvania projektu je 24 mesiacov. Projekty sa musia začať v prípade marcovej uzávierky medzi 1. septembrom v roku termínu a 28. februárom v roku po termíne alebo v prípade septembrovej uzávierky medzi 1. marcom až 31. augustom v roku po termíne.

Minimálny počet partnerov: Žiadateľ musí mať minimálne 3 zahraničných partnerov (partnermi môžu byť aj neziskové organizácie občianskej spoločnosti), minimálne 1 zahraničný partner musí byť z členskej krajiny EÚ.

Oprávnení žiadatelia: mestá, obce, kraje, asociácie družobných miest/obcí, regionálne združenia, samosprávne združenia a neziskové organizácie reprezentujúce záujmy územnej samosprávy. Iné mimovládne neziskové organizácie, prípadne inštitúcie s expertízou sa môžu zúčastniť na projektoch len v role partnerov.

Maximálna výška grantu: 150 000 €. Grant sa vypočíta na základe sčítania tzv. paušálnych súm/tranží.

Minimálny počet účastníkov projektu: 25.

Na projekte sa musí zúčastniť spomedzi všetkých účastníkov minimálne 30% účastníkov zo zahraničia vyslaných oprávnenými partnermi.

Miesto konania a počet projektových aktivít: Projektové aktivity/podujatia musia prebiehať v niektorej z oprávnených krajín programu. Pri každom projekte sa musí počítať minimálne so štyrmi podujatiami.

Opatrenie 2.3

Projekty občianskej spoločnosti

Projekty by mali zahŕňať širokú škálu činností (organizovanie diskusných podujatí, konferencií, workshopov, štúdií a iných občianskych aktivít) s priamym zapojením občanov. Výstupom by mali byť návrhy praktických riešení (napríklad ako bojovať proti euroskepticizmu, ako zvyšovať solidaritu v EÚ v časoch krízy či ako bojovať proti stigmatizácii imigrantov a menšín).

Projekt občianskej spoločnosti musí zahŕňať aspoň dve z týchto troch druhov činností: podpora spoločenskej angažovanosti a solidarity, zbieranie názorov, dobrovoľníctvo.

Pravidelná uzávierka: 1. september

Trvanie projektov: Maximálna dĺžka trvanie projektu je 18 mesiacov. Projekty sa musia začať medzi 1. marcom a 31. augustom v roku po termíne.

Minimálny počet partnerov: Žiadateľ musí mať minimálne 2 zahraničných partnerov (minimálne 1 partner musí byť z členského štátu EÚ).

Oprávnení žiadatelia: Neziskové organizácie, vzdelávacie, kultúrne alebo vedecké inštitúcie. V projektoch môžu byť zapojené aj územné samosprávy, avšak len v role partnera.

Maximálna výška grantu: 150.000 €. Grant sa vypočíta na základe sčítania tzv. paušálnych súm/tranzí.

Minimálny počet účastníkov projektu: 25.

Miesto konania projektových aktivít: Projektové aktivity musia prebiehať na území programových krajín.

**Prevádzkové granty
sú určené výlučne
občianskym združeniam
alebo neziskovým
organizáciám existujúcim
v deň podania žiadosti
minimálne 4 roky.**

Prevádzkové granty

Prevádzkové granty poskytujú štrukturálnu finančnú podporu občianskym združeniam a neziskovým organizáciám na náklady potrebné na vykonávanie bežných a stálych činností organizácie.

Patria sem: náklady na zamestnancov, náklady na interné schôdze, publikácie, cestovné náklady, ktoré vzniknú pri realizácii pracovného programu, platby nájomného, odpisy a ďalšie náklady priamo súvisiace s pracovným programom organizácie.

Hlavným cieľom štrukturálnej podpory/prevádzkových grantov je podporiť organizácie s európskym dosahom, ktoré prostredníctvom svojich každodenných a pravidelných aktivít prispievajú k zvyšovaniu povedomia o spoločnej európskej pamäti a k posilňovaniu demokratickej a občianskej participácie občanov Únie.

Prevádzkové granty sú určené výlučne mimovládny neziskovým organizáciám existujúcim v deň podania žiadosti minimálne 4 roky. Ide o tieto typy organizácií:

1

organizácie občianskej spoločnosti zamerané na európske pamätne udalosti; organizácie venujúce sa totalitným režimom (nacizmus, holokaust, fašizmus, stalinizmus, komunizmus a i.) a pripomínajúce si obeť ich zločinov; organizácie venujúce sa určujúcim momentom a kľúčovým bodom v nedávnej európskej histórii; organizácie venujúce sa spoločným hodnotám prostredníctvom uchovávanía spomienok na európske osobnosti. Žiadateľ musí mať svojich členov alebo aktivity v minimálne 12 oprávnených krajinách.

2

organizácie občianskej spoločnosti pôsobiace na európskej úrovni – organizácie venujúce sa otázkam demokratickej a občianskej participácie na úrovni Únie. Žiadateľ musí mať svojich členov alebo aktivity v minimálne 12 oprávnených krajinách.

3

európske organizácie pre výskum verejnej politiky (tzv. think tanky) – think tanky sústreďujúce sa najmä na ciele a priority programu Európa pre občanov.

4

celoeurópske platformy – musia ako celok pokrývať 28 členských štátov.

Uzávierka: posledná uzávierka bola 1. októbra 2017 (trojročná rámcová podpora s obdobím oprávnenosti od 1. januára 2018 do 31. decembra 2020). Najbližšia uzávierka bude až v novom programovom období (2021-2027).

Výška podpory:

- **organizácie občianskej spoločnosti:**
60 000 - 200 000 eur/1 kalendárny rok;
- **think tanky:**
60 000 - 360 000 eur/1 kalendárny rok;
- **platformy celoeurópskych organizácií:**
60 000 - 600 000 eur/1 kalendárny rok.

Povinné spolufinancovanie z vlastných zdrojov: 30%

Európsky kontaktný bod Slovensko (EKB) je súčasťou medzinárodnej siete podobných kancelárií, ktoré sú zriadené v štátoch zúčastňujúcich sa na programe Európa pre občanov.

Úlohy

- **propagácia** programu Európa pre občanov na Slovensku,
- **konzultácie** so slovenskými žiadateľmi pri príprave projektov,
- **pomoc pri príprave žiadostí** o grantovú podporu z programu Európa pre občanov,
- **pomoc pri hľadaní partnerov** prostredníctvom siete európskych kontaktných bodov v krajinách participujúcich na programe Európa pre občanov,
- **organizácia informačných podujatí** (semináre, workshopy, konferencie, iné podujatia).

POZOR! Úlohou EKB nie je vypracovávanie projektov pre žiadateľov; proces selekcie a evaluácie jednotlivých projektov má na starosti bruselská Výkonná agentúra pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru (EACEA).

Tri úrovne zodpovednosti za program:

1. Za riadenie programu je zodpovedná **Európska komisia**, konkrétne **Generálne riaditeľstvo pre migráciu a vnútorné záležitosti** (DG HOME).
2. Za implementáciu programu (posudzovanie žiadostí, rozdeľovanie grantov a supervíziu projektových aktivít zodpovedá **Výkonná agentúra pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru** (EACEA), sídliaca v Bruseli.
3. Členské štáty a iné účastnícke krajiny majú konzultačnú úlohu formou „**kontaktných bodov**“. Na Slovensku Európsky kontaktný bod; **www.europapreobcanov.sk**.

Podávanie žiadostí

Pre všetky oblasti/opatrenia bol vytvorený elektronický systém podávania žiadostí. Návrhy projektov musia byť predložené prostredníctvom formulára žiadosti o grant (elektronického formulára). Žiadosti je potrebné predložiť najneskôr do 12.00 h (SEČ) v posledný deň na predloženie žiadostí.

Žiadosti podané na papieri poštou, poslané faxom alebo priamo e-mailom NEBUDÚ prijaté na ďalšie posudzovanie.

Na predloženie žiadosti musia žiadatelia a všetky organizácie, ktoré sa na žiadosti zúčastnia, uviesť vo formulári žiadosti svoj identifikačný kód účastníka (PIC). Na získanie PIC čísla je nutné sa zaregistrovať prostredníctvom jednotného participačného portálu agentúry EACEA pre podávanie projektov do grantových programov EÚ.

**Tento propagačný bulletin
obsahuje základné informácie
o programe. Ak máte
ďalšie otázky, neváhajte
kontaktovať kanceláriu alebo
si pozrite aktualizované údaje
na webovej stránke.**

Európsky kontaktný bod Slovensko
Národné osvetové centrum
Námestie SNP 12
812 34 Bratislava

E-mail: europapreobcanov@nocka.sk
Telefón: +421 (2) 204 71 290, -291
www.europapreobcanov.sk

